

Lidem postiženým povodněmi pomůže stát

Karviná odříznutá od zbytku světa, Bohumín podle aktuálních zpráv čeká stoletou vodu, s povodněmi se potýká i řada dalších míst v České republice. V důsledku živelní pohromy se mohou někteří občané ČR dostat do tíživé životní situace, proto Ministerstvo práce a sociálních věcí přináší potřebné informace z pracovníprávní a sociální oblasti:

Mimořádná okamžitá pomoc

Lidem, kteří byli postiženi živelní pohromou, například povodní, může být podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, poskytnuta mimořádná okamžitá pomoc. Výše této dávky se stanovuje s přihlédnutím k majetkovým poměrům a příjmové situaci osoby nebo společně posuzovaných osob. Může být až do výše patnáctinásobku životního minima jednotlivce, tedy až 46 890 Kč.

Na základě individuální potřeby lze podle dříve uvedeného zákona poskytnout mimořádnou pomoc také osobě, která nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky na úhradu nákladů spojených s pořízením nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby. Tato mimořádná pomoc může být až do výše konkrétního nákladu s tím, že součet takto poskytnutých dávek nesmí v rámci kalendářního roku překročit desetinásobek životního minima jednotlivce, tj. v současné době 31 260 Kč.

Mimořádnou okamžitou pomoc lze poskytnout i v situacích, kdy osoba nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky na úhradu jednorázového výdaje spojeného zejména se zaplacením správního poplatku nebo v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu. Dávku lze využít i v kontextu s povodní, kdy poškozeným vznikly mimořádné výdaje na pořízování například nových dokladů, na přechodné ubytování při zničení bytu apod. Mimořádná pomoc může být až do výše konkrétního nákladu. I v tomto případě jde o jednorázovou dávku, poskytnutí několikrát v roce není vyloučeno.

O dávky mimořádné okamžité pomoci lze požádat pověřené obecní úřady. Místní příslušnost se řídí místem, kde je osoba hlášena k trvalému pobytu. Pokud k situaci, která vyžaduje okamžitou pomoc, došlo mimo správní obvod pověřeného obecního úřadu, v kterém je osoba hlášena k pobytu, je místně příslušný ten pověřený obecní úřad, v jehož správním obvodu k situaci došlo.

Postižení občané žádají o tyto dávky prostřednictvím formuláře, který má orgán pomoci v hmotné nouzi k dispozici. Formuláře si rovněž lze stáhnout z portálu MPSV - www.portal.mpsv.cz/forms - Formuláře pro pomoc v hmotné nouzi – Žádost o pomoc z důvodu postižení mimořádnou událostí, Žádost o úhradu nezbytného jednorázového výdaje nebo Žádost o pomoc na úhradu nezbytných nákladů.

Pracovníprávní oblast

Pokud se zaměstnanec sám účastní prací při odstraňování následků povodní na vlastní nemovitosti, mohou nastat dvě situace:

- a) pokud zaměstnanec takto činí pouze ve svém zájmu, aby ochránil svůj majetek, jedná se o důležitou osobní překážku v práci. Zaměstnavatel mu tak může poskytnout pracovní volno bez náhrady mzdy, popř. mu může poskytnout též náhradu mzdy nebo platu. Zaměstnanec se také může se zaměstnavatelem dohodnout, že takto zameškanou pracovní dobu napracuje.

- b) V případě, že člověk odstraňuje následky povodní sice na svém majetku, ale ve veřejném zájmu (např. hrozí zřícení budovy, hygienické důvody), jedná se o překážku v práci z důvodu obecného zájmu (o výkon občanských povinností) a dotyčnému náleží pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu; náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele nepřísluší ani v tomto případě, není-li s ním dohodnuto nebo vnitřním předpisem stanoveno jinak.

Při povodních se také může stát, že zaměstnanec poskytuje osobní pomoc jiné fyzické či právnické osobě a tato činnost zasahuje do jeho pracovní doby. V tom případě je zaměstnavatel povinen poskytnout mu pracovní volno na dobu nezbytně nutnou, avšak bez náhrady mzdy nebo platu, nedohodnou-li se nebo není-li vnitřním předpisem stanoveno jinak.

Pokud člověk potřebuje v souvislosti s povodněmi pracovní volno, aby si mohl zařídit své důležité osobní, rodinné nebo majetkové záležitosti (např. jednání s pojišťovnou), může mu ho zaměstnavatel poskytnout bez náhrady mzdy nebo platu. Společně se mohou také dohodnout, že si zaměstnanec takto zmeškanou pracovní dobu napracuje.

V případě, že povodeň postihne zaměstnavatele a ten tak musí přerušit práce, je nezbytně nutné, aby se, pokud je to možné, pokusil převést zaměstnance na jinou práci. To může učinit i bez jeho souhlasu, a to na dobu nezbytně nutnou. Pokud zaměstnavatel nemůže zaměstnance převést na jinou práci, jedná se o překážku v práci a zaměstnanec má nárok na náhradu mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku.

Pokud firma sama není postižena povodněmi, ale nemůže přidělovat zaměstnancům práci v důsledku pozastavení dodávky surovin, energie apod. a nemůže zaměstnance ani převést na jinou práci, pak se jedná o překážku z důvodu prostoje. V tom případě náleží zaměstnancům náhrada mzdy ve výši nejméně 80 % průměrného výdělku.

Jestliže se člověk nemůže dostat do práce z důvodu přerušení dopravního provozu a z tohoto důvodu včas nenastoupí do práce, poskytne mu zaměstnavatel pracovní volno bez náhrady mzdy.

Potřebné informace dostanou lidé nejen na obecních úřadech, ale mohou se obracet i na úřady práce, inspektoráty práce či příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností
a tisková mluvčí